

Panie Przewodniczący, Wysoka Rado, Szanowni Goście,

tradycją już stało się, iż w miesiącu maju każdego roku Sesja Rady Powiatu poświęcona jest problematyce ochrony zdrowia.

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym, jednym z zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, realizowanym przez Powiat jest promocja i ochrona zdrowia.

Zadania powiatu w zakresie promocji i ochrony zdrowia można podzielić na zadania :

- wynikające z pełnienia funkcji podmiotu tworzącego dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (dotyczące pełnienia funkcji właścicielskich) o których mowa w ustawie o działalności leczniczej,
- oraz pozostałe dot. inicjowania, wspomagania, monitorowania działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób, pobudzania działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia o których mowa w ustawie o zdrowiu publicznym (ustawa weszła w życie z dniem 3 grudnia 2015 r.). Elementem wykonawczym do ustawy będą dwa akty wykonawcze (obecnie na etapie projektów), a mianowicie :

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, który określi cele operacyjne dla podmiotów uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym dla samorządów,

- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2020 określający zadania, w tym dla samorządów w zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy.

Zagadnienia w zakresie ochrony zdrowia poruszane na dzisiejszej sesji przedstawiają trzy kwestie :

- 1) **działania w zakresie promocji zdrowia i zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców powiatu bielskiego w latach 2010-2015,**
- 2) **realizację planów finansowych za rok 2015 przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat Bielski,**
- 3) **efekty podejmowanych działań w placówkach ochrony zdrowia nadzorowanych przez Powiat Bielski na przestrzeni ostatnich 5 lat oraz zamierzenia na najbliższy okres.**

Działania w zakresie promocji zdrowia i zachowań prozdrowotnych zostały przyjęte w 5 celach operacyjnych w Powiatowym Programie Zdrowia dla Powiatu Bielskiego na lata 2010-2015 i były szczegółowo określone przez Zarząd Powiatu na każdy rok objęty programem.

Rok 2015 był ostatnim rokiem realizacji Programu, a prezentacja, którą Państwo Radni oglądacie przedstawia podsumowanie wszystkich działań podjętych na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

W latach 2010-2015 w ramach Powiatowego Programu zrealizowano **60 przedsięwzięć – działań** skierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do osób dorosłych. W działaniach tych uczestniczyło **około 4 500 osób**, a na ich realizację wydatkowano **około 70,0 tys. zł.**

Działania te, to między innymi :

- konferencje i warsztaty tematyczne dla lekarzy, pielęgniarek, psychologów i pedagogów szkolnych na których gościliśmy konsultantów wojewódzkich w dziedzinie kardiologii i psychiatrii, profesorów, specjalistów z różnych dziedzin związanych z ochroną zdrowia,
- konkursy i olimpiady dla dzieci i młodzieży o tematyce prozdrowotnej,
- spotkania tematyczne z mieszkańcami, poruszające kwestie zdrowego odżywiania i jego wpływu na nasze zdrowie.

Podejmowanym działaniom nie tylko przyświecało realizowanie celów operacyjnych określonych w Powiatowym Programie, ale integracja różnych środowisk (samorządów gminnych i powiatowych, pracowników placówek oświatowych, pracowników placówek medycznych, wyższych uczelni, fundacji i stowarzyszeń, samorządów zawodów medycznych) na rzecz poprawy zdrowia mieszkańców naszego powiatu.

Zarząd Powiatu uznał, że tylko wspólne działania przynoszą najbardziej wymierne korzyści i to udało nam się osiągnąć, za co wszystkim, którzy się do tego przyczynili w imieniu Zarządu Powiatu bardzo serdecznie dziękuję. Szczególne podziękowania należą się: wójtom i burmistrzom z gmin z terenu powiatu bielskiego, Akademii Techniczno-Humanistycznej, Wydziałowi Nauk o Zdrowiu, Dyrekcji i pracownikom placówek medycznych i oświatowych nadzorowanych przez Powiat Bielski.

W obszarze tych zadań w najbliższej perspektywie przed nami opracowanie i przedstawienie Wysokiej Radzie propozycji działań na kolejne lata.

Będzie to możliwe po przyjęciu przez Radę Ministrów Narodowego Programu Zdrowia oraz Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2020. Programów, które określą zadania do realizacji między innymi przez samorządy powiatowe.

Jeżeli chodzi o następną kwestię, a mianowicie realizację planów finansowych przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat Bielski za rok 2015 szczegóły przedstawiają się następująco :

1) wykonanie Planu finansowego na rok 2015 w nadzorowanych placówkach kształtowało się po stronie :

- przychodów w granicach od **98,9 % do 100,3 %** ,

- kosztów w granicach od **95,8 % do 99,9 %** ,

2) wszystkie **3** nadzorowane zakłady opieki zdrowotnej zamknęły działalność za rok 2015 **zyskiem**,

3) dostateczną płynność finansową na bieżące regulowanie swoich zobowiązań posiadał **1** zakład : Bielskie Pogotowie Ratunkowe w Bielsku-Białej. Pozostałe 2 (Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej oraz Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ w Bielsku-Białej), posiadały w dalszym ciągu niewystarczający poziom płynności finansowej, który uniemożliwiał bieżące regulowanie zobowiązań w tych zakładach.

Wartość wskaźnika płynności finansowej w tych placówkach kształtowała się poniżej bezpiecznego poziomu, który powinien oscylować w granicach **1,2- 2,0**. Sytuacja w tym zakresie uległa znacznej poprawie, na przestrzeni ostatnich 5 lat, nie jest jednak w dalszym ciągu w pełni stabilna.

Efektem tego są wykazane na koniec roku 2015 zobowiązania wymagalne w kwocie około **900,0 tys. zł**, które stanowiły w zobowiązaniach krótkoterminowych około **9,0 %**,

4) głównym źródłem przychodów były przychody z tytułu umów z NFZ, które stanowiły w przychodach ogółem **około 93,0 %**,

5) przychody uzyskane z NFZ w roku 2015 w stosunku do umowy pierwotnej wzrosły o kwotę około **2,0 mln zł**.

Szczegóły w zakresie ostatniej kwestii dotyczącej efektów podejmowanych działań w placówkach ochrony zdrowia nadzorowanych przez Powiat Bielski na przestrzeni ostatnich 5 lat przedstawi Naczelnik Wydziału Zdrowia, p. Lucyna Majewska. Ja ze swojej strony uzupełnię o plany rozwojowe naszych placówek i ewentualne zagrożenia, które mogą wpłynąć negatywnie na nasze plany i zamierzenia.

Nasze plany rozwojowe w naszych placówkach przedstawiają się następująco :

w Szpitalu Pediatrycznym w Bielsku-Białej,

- uruchomienie szpitalnego oddziału ratunkowego dla dzieci i młodzieży. Będzie to jedyny oddział na terenie subregionu południowego województwa śląskiego. Jego uruchomienie zostało ujęte w Wojewódzkim Planie Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa śląskiego, zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia,

- zakup nowego tomografu komputerowego z modernizacją pomieszczeń dla pracowni,

- uruchomienie Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży oraz innych usług medycznych dla dzieci w remontowanym Pawilonie nr V,
- poprawa warunków funkcjonowania poradni specjalistycznych dla dzieci (rozgęszczenie poradni). Przyjmujemy coraz więcej małych pacjentów i zaczyna się „ciasno”,
- rewitalizacja obiektów i otoczenia Szpitala ,
- informatyzacja placówki.

w Specjalistycznym Psychiatrycznym ZOZ w Bielsku-Białej,

- umiejscowienie w jednej lokalizacji kompleksu całodobowego psychiatrycznego (oddziału terapeutycznego, rehabilitacji, detoksykacyjnego, izby przyjęć, punkty aptecznego) – rozbudowa w tym celu obiekty przy ul. Różanej,
- dostosowanie do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia budynku głównego przy ul. Olszówka i budynku przy ul. Kaszyska,
- uruchomienie oddziału całodobowego leczenia uzależnień oraz oddziału dziennego w budynku głównym ,
- celem powyższych działań jest powstanie w strukturze SPZOZ dwóch centrów: Centrum Zdrowia Psychicznego oraz Centrum Leczenia Uzależnień, zgodnie z wymogami ustawy o zdrowiu psychicznym,
- informatyzacja placówki.

w Bielskim Pogotowiu Ratunkowy w Bielsku-Białej,

- modernizacja pomieszczeń Bielskiego Pogotowia Ratunkowego, w Bielsku-Białej – części medycznej,
- budowa parkingu przy głównej siedzibie placówki w Bielsku-Białej,

- zakup kolejnych urządzeń do kompresacji klatki piersiowej,
- zakup kolejnych defibrylatorów,
- cykliczna wymiana ambulansów sanitarnych,
- dokończenie procesu informatyzacji placówki.

Na powyższe działania niezbędne będzie wsparcie finansowe z budżetu powiatu, w szczególności dla Specjalistycznego Psychiatrycznego ZOZ w Bielsku-Białej, dla którego trudno będzie uzyskać środki finansowe zewnętrzne np. z nowej perspektywy unijnej na lata 2014-2020.

Dyrekcje placówek wspólnie z Zarządem Powiatu będą czyniły wszelkie starania w kierunku pozyskania na realizację powyższych przedsięwzięć środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych (unijnych, budżetu państwa, budżetu województwa), ale niezbędne będzie wsparcie finansowe z budżetu powiatu.

Podsumowując moje wystąpienie chciałam jeszcze zwrócić uwagę na ewentualne zagrożenia :

- 1) umowy z NFZ planuje się aneksować do połowy 2017 r. – co powoduje, iż od kilku lat stawka finansowa za 1 pkt pozostaje na tym samym poziomie, nie można zakontraktować nowej usługi medycznej,
- 2) nie wiemy dzisiaj jakie kryteria zostaną przyjęte w przyszłym procesie kontraktowania. Jaki wpływ będą miały na ten proces mapy potrzeb zdrowotnych dla lecznictwa szpitalnego, w których dla województwa śląskiego rekomenduje się zmniejszenie liczby łóżek dla znacznej większości oddziałów. Średnio o 30-40 procent,

- 3) jakie będzie podejście NFZ do tzw. nadwykonań kontraktów w roku 2016,
- 4) niepewne środki na podwyżki dla pielęgniarek, wprowadzone w roku ubiegłym. Zapewnione są środki do sierpnia br.
- 5) trwają prace nad wprowadzeniem minimalnego wynagrodzenia w ochronie zdrowia, jaki to będzie miało wpływ na budżety naszych placówek,
- 6) planowane zmiany w ustawie o działalności leczniczej i innych ustawach. Główne zmiany dotyczące następujących elementów :
 - samorządy oprócz finansowania programów zdrowotnych, przekazywania dotacji na remonty i inwestycje do swoich zakładów, będą mogły finansować świadczenia zdrowotne dla swoich mieszkańców – skąd na to zadanie środki finansowe,
 - ograniczenia swobody podmiotu tworzącego w sytuacji osiągnięcia przez spzoz straty.

Podmiot tworzący w przypadku braku funduszu zakładu w spzoz będzie musiał pokryć stratę. Jeżeli nie pokryje to podjąć decyzję o likwidacji zakładu. Nie będzie już miał możliwości jak do tej pory w takiej sytuacji, przekształcenia zakładu w spółkę prawa handlowego,

- 7) dostosowanie podmiotów leczniczych do wymogów technicznych, budowlanych i sanitarnych. Obecny termin 31.12.2017 r. Samorządy wnioskują o przesunięcie terminu co najmniej do 2020. Jeżeli chodzi o nasze placówki, znaczne środki finansowe są potrzebne jeszcze na dostosowanie SPZOZ w Bielsku-Białej.

Na zakończenie mojego wystąpienia pragnę w imieniu Zarządu Powiatu bardzo serdecznie podziękować Dyrektorom naszych placówek. Na ich ręce złożyć ogromne podziękowania wszystkim pracownikom. Bez Was nie udało by się tyle osiągnąć. Pragnę także bardzo podziękować wszystkim Państwu Radnym, za każde okazane wsparcie w tym finansowe. Serdecznie proszę o dalsze, które będzie potrzebne przy realizacji kolejnych planów i zamierzeń w naszych placówkach ochrony zdrowia.